

2 Pita

Pita belej asañ tebañ kayyiñ

¹ Be, nebe Saimon Pita, Yesu Kristuyen meten al, irde mere basañ almiñ. Ne belej deñ Yesu Kristu niñ dufaytiñ taren irtin mar hitte asañ gago kañ hime. Yesu Kristu niñ dufaytiñ taren irtin hañ gobe Al Kurun diliñde igiñ wor po, neñ wor gwahade po titiriñ. Dufaytiñ yeñ ge sañiñ iramiñ gobe Al Kurunniñya Dumulgañ teñ teñ Al Yesu Kristuya belej al huwak yird yird taren de gogo tiyamiñ.

² Be, Al Kurunya Doyañ Al Kurunniñ Yesuya nurd yunen awalikde hikeb yeñ belej buninen dirde igiñ igiñ dirde bitin yisikamke igiñ wor po hiwon yeñ gusunañ yirde hime.

Al Kurun belej hoy diriñ go po gama irde hinayiñ

³ Be, Al Kurunbe tarenmiñ kurun wor po geb, neñ gayen megen gar henya Al Kurun palap irtek mata teñ teñ niñ teñ sañiñmiñ kurun goyen dunyiñ. Tarenmiñ dunyiñ gobe neñ belej yeñ nurd unen awalikde hitekeb gogo dunyiñ. Yeñbe tarenmiñ turnun yan wor po, irde al igiñ wor po geb gogo hoy diriñ. ⁴ Yeñbe gwaha matbe detmiñ kame dunen yeñ bikken bina tiyyiñ goyen dunyiñ. Gogab go hende taren henbe megen niñ dufay al bulun yirtek sañiñ bana mat busahardeb Al Kurunbe mata bulun miñmoñ wukken wor po gwahade goyen po, neñ wor gwahade po hitek.

⁵ Niŋgeb goke teŋbe Al Kurun niŋ dufaytin tareŋ irde henjabe mata igin teŋ hinayin. Irde mata igin teŋ henjabe Al Kurun nurd unenbe yenya awalik heŋ hinayin. ⁶ Irde gwaha teŋ henjabe ultinde po aman hetek dufay fole ird ird matatin tareŋ irde hinayin. Irde gwaha teŋ henjabe kanduk forok yeke mukku ma teŋ goya goya sanin po meten teŋ hinayin. Irde gwaha teŋ henjabe Al Kurun palap irtek mata tareŋ po teŋ hinayin. ⁷ Irde Al Kurun palap irtek mata tareŋ po teŋ henjabe Yesu Kristu nurd unen kadtin hitin mar wor dadatinja koltinja igin igin yirtin yara yirde yen ge amanen nurd yunen hinayin. ⁸ Mata gwahade gobe den beŋ titek mata. Niŋgeb mata gwahade goyen den hitte kurun po hiyenbe mata gore faran durkeb Doyan Al Kuruninin Yesu Kristu nurd unen yenya awalikde heŋ heŋ goyen metenen ma diryen, irde gote iginen minyan henayin. ⁹ Goyenpoga al kura mata igin goyen ma teŋ haŋ mar gobe kamemin ge ma nurdeb gogo teŋ haŋ. Irde dilin titmin yara Al Kurunen mere bebak ma teŋbe mata bulunmin bikkek Al Kurun beŋ halde yunen pasi hirin goyen bin sir yekeb gogo mata igin goyen ma teŋ haŋ.

¹⁰ Niŋgeb, kadne yago, Al Kurun beŋ basina dirde hoy diryin goyen min minmon hiyenkek geb, hoy dirtin bana kenkela heŋ heŋ niŋ kurut wor po yen hinayin. Gwaha teŋ hinayinbe go ma katnayin. ¹¹ Irde Dumulgan teŋ teŋ Al Yesu Kristu, Doyan Al Kuruninin beŋ alya bereyamin huginen doyan yird yird bana gon

hurkukeb gargar wor po diryen.

¹² Niŋgeb meheŋde saba dirhem goyen hugiŋeŋ momoŋ dirde himeke bitiŋ bak yeŋ hiyeŋ. Deŋbe saba goyen nurde haŋ, irde Al Kurunyen mere fudinde deŋ bana hi go hende saŋiŋ po huwarde haŋ goyenbe, hugiŋeŋ bebak dirde heŋ. ¹³ Nebe himeya gayen saba deŋ beleŋ nurde ep hitiŋ goyen sopte dinmeke bitiŋ bak yeŋ hiyeŋ go gab igiŋ yeŋ nurde hime. ¹⁴ Fudinde, nebe heŋ ga ma kameŋ goyen Doyaŋ Al Kurunniŋiŋ Yesu Kristu beleŋ keŋkelak po momoŋ niruŋ geb gago diŋeŋ hime. ¹⁵ Niŋgeb ne kamde dubul tiyenya goyenbe daha wor saba dirde hime kuruŋ gayen bitiŋ sir ma yeke hugiŋeŋ nurde hiwoŋ yeŋbe kurut wor po yeŋ heŋ.

Yesu Kristuyen tareŋ turuŋ yaŋ wor po kintiriŋ

¹⁶ Be, neŋ beleŋ Doyaŋ Al Kurunniŋiŋ Yesu Kristuyen tareŋmiŋya mulgaŋ heŋ waŋ waŋya goyen goke momoŋ dirtiriŋyabe usi baraŋ kura al nurde fudinde yeŋ nurtek goyen ma momoŋ dirtiriŋ. Neŋbe saŋiŋmiŋ kuruŋ goyen dilniŋiŋ bilmiŋde wor po kintiriŋ. ¹⁷ Al Kurunyen tareŋ turuŋ yaŋ wor pore mat al melak kura forok yeŋbe gaha yiriŋ: “Gabe Urne, bubulkuŋne wor po. Yeŋ ge amaŋeŋ nurde hime,” yiriŋ. Be, Naniŋ Al Kuruŋ beleŋ gwaha mat turuŋ irde deŋem isaŋ hiriŋya goyenbe neŋbe gor hinhet. ¹⁸ Neŋbe Al Kuruŋ beleŋ mata go forok ire yeŋ dugu wukkeŋ iryiŋde gor Yesu Kristuya tumŋaŋ hitekeya mere goyen naŋkiŋde mat forok yeke nindikeŋ wor po nurtiriŋ.

¹⁹ Niṅgeb gor mat neṅbe Al Kurunyen mere basan mar porofet beleṅ tagalamiṅ mere goyen fudinde wor po yeṅ nurde hityen. Niṅgeb deṅ wor meremiṅ goyen tareṅ po tanarde hinayiṅ. Meremiṅ gobe hulsi beleṅ kidoma bana melak heṅ agat urde hiyeṅ go gwahade yara, saba damiṅbe fudinde goyen bebak dirde hiyeṅ. Goyenbe naṅa fay ureṅ teṅ hikeya bayfoṅ waṅ hiyeṅ go gwahade yara, kame Yesu Kristu wayyeṅ goyenterbe deṅ tumṅaṅ bitiṅ bana mat Al Kurunbe al gwahade yeṅ keṅkela bebak teṅ wuk wor po yenayiṅ. ²⁰ Goyenbe mere kurun wor po kura momoṅ direṅ tihim. Mere gobe gahade: Al Kurunyen asaṅde mere basan marminiṅ porofet beleṅ mere tagalamiṅ gobe mere porofet yiṅgeṅde dufayde kayamiṅ yeṅ ma nurde hinayiṅ. ²¹ Al Kurun beleṅ porofetmiṅ yinke tagalamiṅ gobe alyen dufayde ma tagalamiṅ. Gwaha titṅeṅbe Al Kurun beleṅ mere yunke gab Holi Spirityen saṅiṅde basan heṅ tagalamiṅ.

2

Usi porofet

¹ Goyenpoga usi porofet goyen Israel mar bana hinhan. Niṅgeb gwahade goyen po, kame wor deṅ haṅ bana goyen usi saba mar kura forok yenayiṅ yeṅ nurde hime. Usi saba mar gobe al beleṅ sabamiṅ nurde gama yirke Al Kurun beleṅ gwamuṅ yurtek saba goyen balmiṅde po saba dirde hinayiṅ. Irde mata buluṅmiṅ ge teṅ kamtek hinhan goyen Doyaṅ Al Kurun tareṅmiṅ kurun wor po gore mel gote gasuṅ teṅ darim wok

irde kamde yumulgañ tiyyiñ goyen wor fudinde yeñ ma nurde harhok unnayin. Mel gobe mata gwahade teñbe yingon Al Kurun belon arañon gwamun yurtek bana po kunayin. ² Irkeb al budam mel gote matamin myyak goyen gama irde hinayin. Irkeb al hoyon belon yenenbe mata fudinde teñ teñ belon goyen sukal irde hinayin. ³ Usi saba mar gobe horaya denem kurun hen henya nin po nurdeb den goyen meremin gama irwon yenbe usi baron yingon forok yirde momon dirde hinayin. Goyenbe mel gote mata bulun goke bikken Al Kurun belon merem yan yirde gwamun yuren yen dufaymin kiryin gobe hubu ma hiriñ, hi geb.

⁴ Be, Al Kurunbe miyonmin belon mata bulun tikeb yenen wasak ma teñbe yakira teñ ulin misin kurun katen katen gasun bulun bana yimiyyin. Irkeb kidoma kafuram bana gon po hen Al Kurun belon merem yan yiryen nalu goke po doyan hen han. ⁵ Be, bikken wor po Noa hinhin goyenter nin alya bereya belon Al Kurun palap irtek mata ma teñ bulun teñ hikeb yenen wasak ma teñbe fe ala kurun forok irde gwamun yuryn. Gega mata huwak nin tagalde hinhin al Noaya dirinmin 7 goya po yawarkeb go ma kamamin. ⁶ Irde Al Kurunbe Sodomya Gomoraya taunde nin marte mata bulun goke merem yan yirde kak belon kunga yirke humga kun pasi hamin. Al Kurunbe yen palap irtek mata ma teñ hinayin marbe bulun gwahade po yiren yen al yikala yiryin. ⁷ Goyenbe Al Kurunyen saba walde hinhan mar goyen ka-hal bana henya go mar gote mata bulunmin ge

kandukneḡ nurde hinhin al kura Lotbe al huwak niḡgeb, Al Kurunḡ beleḡ taun go kumga tiye yeḡbe Lot goyen teḡ siḡa iryiḡ. ⁸ Al huwak Lot gobe Al Kurunḡyen saba walde hinhan mar kahal bana heḡ matamiḡ go yeneḡ hugiḡeḡ dufaymiḡde kandukneḡ wor po nurde hinhin.

⁹ Be, gwahade goyen po, Doyaḡ Al Kurunḡbe yeḡ palap irtek mata teḡ haḡ mar goyen gwaha mat gwaha mat kanduk bana mat yad siḡa yireḡ yeḡ keḡkela nurde hi. Irde mata bulunḡ teḡ haḡ mar goyen nalu funaḡde merem yaḡ yird yird goke doyaḡ heḡyabe daha mat mel goyen mata bulunḡ gote kanduk bana po yereḡ goyen wor keḡkela nurde hi. ¹⁰ Al Kurunḡ beleḡ go yiryenḡ gobe meḡen niḡ dufay gama irde uliḡde amanḡ hetek mata bulunḡ teḡ haḡ marya Al Kurunḡ beleḡ doyaḡ mar yirtiḡ gote mere pel irde haḡ marya goyen fudinde wor po gwaha yiryenḡ.

Be, usi saba mar gobe tonanḡ tareḡ, irde neḡ nurhet nurhet teḡ hanḡyen. Irde det biḡfut miḡyaḡ Al Kurunḡyen gasuḡde niḡ goyen mere bulunḡ mat yird yird niḡ muḡ kura ma kafura heḡ hanḡyen. ¹¹ Doyaḡ Al Kurunḡyen miyoḡbe saḡiḡmiḡ kurunḡ, irde deḡem yaḡ wor po, usi saba mar gote tareḡ folek gega, Al Kurunḡ diliḡ mar huwarde det biḡfut miḡyaḡ goyen mere bulunḡ mat yirde merem yaḡ ma yirde hanḡyen. ¹² Goyenpoga usi saba mar gobe det kura goke keḡkela bebak ma teḡya det goke bulunḡ mat tagalde haḡ. Go mar gobe kulu duwi dufay miḡmoḡ, irde uliḡde mata po gama irde hanḡyen. Irke al beleḡ yad gasa yirke kamtek hanḡyen gwahade yara geb, Al Kurunḡ

belen gwamuŋ yuryeŋ.

¹³ Go mar gobe al hoyañ buluŋ yirtin gote muruŋgem goyen teŋ yinŋeŋ buluŋ henayin. Yeŋbe ulinŋe po amaŋ hetek mata buluŋ goyen teŋ teŋ niŋ amaŋeŋ nurdeb nanŋahalde al dilin mar kawan po mata go teŋ hanŋen. Mel goreb deŋ gabu irde dula teŋ hanŋende waŋ ulinŋe po amaŋ hetek mata po teŋ hikeb deŋtin buluŋ heŋ hiyen.

¹⁴ Irde bere hoyanya duwan teŋ teŋ niŋ nurde bere niŋ po nanŋeneŋbe mata buluŋ teŋ teŋ goyen bada ma heŋ hanŋen. Irde Al Kurunŋen mere hende tareŋ wor po ma hitin mar goyen usi yirde hanŋen. Irde hora yad yad niŋ po dufay heŋ hanŋen. Niŋgeb go mar gobe Al Kurunŋen karan bana goŋ haŋ. ¹⁵ Mel gobe mata huwak teŋ teŋ belen tubul teŋbe soŋ heŋ Beor urmin Balamyen mata gama irde haŋ. Balam gobe unŋura doloŋ yirde meremin basaŋ heŋ al momoŋ yirde hiyen al geb, hora teŋ teŋ niŋ po nurdeb mata buluŋ teŋ teŋ belen gama iryin. ¹⁶ Balambe mata buluŋ teŋ teŋ belen gama irde kukeb al gote doŋki epte ma mere titek gore al mere titneŋ teŋ yewek gote mata buluŋ goke inen tiyyin. Irkeb al gobe matamin kukuwamneŋ goyen bada hiriŋ.

¹⁷ Usi saba mar gobe fe dilin kura fe minmoŋ go gwahade yara. Irde kigariŋ kateŋ tiya yeŋ kentek gega, meŋe huwarke bur yiyyeŋ go gwahade yara haŋ. Niŋgeb mel gobe al gwaha gwaha dirtek yineŋ biŋa teŋ hanŋen gega, meremin gote igineŋ kura ma forok irde hanŋen. Niŋgeb go mar gobe Al Kurun belen buluŋ wor po yirke gote muruŋgem kanduk kurun kidoma saŋin bana

po hañ yara hinayiñ. ¹⁸ Usi saba mar gote merebe miñ miñmoñ, yiñgeñ turuñ yird yird mere po teñ hañyen. Irde megen niñ dufay buluñ uliñde hapek nurtek mata goyen gayamuñ ga yubul titiñ mar goyen sopte biñ yade mata buluñ goyenter yukuñ hañyen. ¹⁹ Usi saba mar yiñgeñbe mata buluñ gote yufuk bana po heñ mata go epte ma yubul titek hañ gega, gwahade hañ goyen bana kerdeb al hoyañ usi yirdeb, “Neñbe Al Kuruñ dirneñ weñ geb, megen niñ matabe buluñ moñ, igiñ ala teñ hitek,” yineñ hañyen. Al kura, al kurate yufukde hiyeñbe al gote meten al hiyyen. Niñgeb usi saba mar gobe mata buluñyen yufukde hañ. ²⁰ Fudinde, mel gobe Dumulgañ teñ teñ Al Yesu Kristu, Doyañ Al Kuruñniniñ goyen nurd unenñ awalikde heñbe megen niñ mata buluñ yubul tiyamiñ gega, sopte mata buluñde kateñ go bana heñ go po gama irde hinayiñbe buluñ wor po henayiñ. Hañkapyá Yesu Kristu ma nurd unenñ hinhan goyenter teñ hinhan mata goyen fole irde mata buluñ wor po bana kunayiñ. ²¹ Al gwahade gobe huwak heñ heñ mata go ma nuramiñ manhan Al Kuruñyen mere wukkeñ goyen nurde gama irde gab harhok unnayiñ mar beleñ muruñgem buluñ tetek goyen ma tewoñ. ²² Al gwahade goke saba dirtiñ gobe fudinde. Saba gobe gahade: “Kulu kura mor yitiñ goyen sopte nene hi,” irde “Bu kura fe gemde untiñ goyen sopte woña galuñ heñ hi,” yitiñ hi.

3

Doyañ Al Kuruñ wañ wañ nalu

¹ Be, kadne yago, asañ ga kañ hime gabe meheñde kamiriñ goyen basañ heñ gago sopte kañ hime. Asañ meheñde kamiriñ goya ga kañ hime gayabe dufay igiñ heñ hinayiñ dinmeke bitiñ bak yiyyeñ yeñbe gago kañ hime. ² Niñgeb deñ goyen bikkeñ porofet Al Kurunyen diliñde wukkekk gore mere tagalamiñ goya Dumulgañ teñ teñ Al Yesu Kristu, Doyañ Al Kurunniñ gore mere tareñ po yitiñ goyen mere basañ marminiñ aposel beleñ dinamiñ goya goke sopte dufay hewoñ yeñ nurde hime.

³ Niñgeb mere direñ tihim gabe det kurun wor po geb, ga wa keñkela nurde bebak teñ hinayiñ. Merebe gahade: nalu funañ beleñ heñ hikeb deñ beleñ Yesu Kristu wañ wañ niñ doyañ heñ hañ goke hinmañ faykek dirde hinayiñ. Mel gobe hinmañ faykek dirdeb megen niñ dufay bulun po gama irde hinayiñ. ⁴ Mel go gwaha dirde henyañbe, “Yesu beleñ sopte wayeñ yeñ biña tiyyiñ gobe daha naña forok yiyyeñ? Hubu wor po. Adoniniñ yago kamamiñde mat wañ wañ gayenter wor hityen gwahade po hite. Hañkapyá wor po det kurun gayen forok yamiñ gayen wor gwahade po hañ,” diniñ hinayiñ. ⁵ Goyenbe go mar gobe hañkapyá wor po Al Kurun beleñ mohonñde po yeke nañkiñ forok yiriñ, irde fe bana mat megeñ forok irde fe beleñ po megeñ milgu iryiñ goyen nurd nurd ga pel irde biñ sir yeñ hañ. ⁶ Al Kurun beleñ fe go po teñbe fe ala kurun irde alya bereya megen hinhan mar goyen gwamuñ yuryiñ goyen wor mel gobe biñ sir yeñ hañ. ⁷ Al Kurunbe nañkiñya megeñya mo-

honde po yeke forok yitiŋ gwahade po, mohonde po yeke naŋkiŋya megenya gobe gwahade har. Goyenbe gwahade heŋ heŋbe nalu funaŋdeb Al Kurun beŋ naŋkiŋya megenya kumga tiyyeŋ. Al Kurun palap irtek mata ma teŋ haŋ mar goyen merem yaŋ yirde gwamuŋ yuryeŋ nalu goyen forok ma yekeya naŋkiŋya megenyabe gwahade po hiriryen.

⁸ Goyenpoga, kadne yago, nalu niŋ yeŋ hime gate miŋ niŋ momoŋ direŋ tihim gayen bitiŋ sir ma yiyyeŋ. Merebe gahade: Doyaŋ Al Kurun hittebe naŋa fay unkuŋreŋbe dama 1,000 yeŋ keneŋ hiyen. Irde dama 1,000 gobe naŋa fay unkuŋreŋ yeŋ keneŋ hiyen. ⁹ Niŋgeb al kura beŋ yeŋ haŋyen gwahade goyen po, Doyaŋ Al Kurun beŋ biŋa tiyyiŋ goyen gote igineŋ forok yirtek gobe mosoyneŋ ma tiyyeŋ. Gega yeŋbe al kura bulunde ma kuyeŋ, tumŋaŋ yeŋ ge biŋ mulgaŋ heŋ mata buluŋ yubul tinayiŋ yeŋ nurde hi geb, megeŋ ga kumga teŋ teŋ niŋ bemel bemel ma teŋ hi.

¹⁰ Goyenpoga Doyaŋ Al Kurun waŋ waŋ nalu funaŋ gobe kawe al beŋ nalu goyenter wayyeŋ yeŋ ma nurde hikeya waŋ haŋyen go gwahade po wayyeŋ. Goyenterbe naŋkiŋbe migiriŋ kurun wor po teŋbe hubu hiyyeŋ. Irde bana goŋ haŋ det kurun gobe tumŋaŋ kak beŋ kumga tiyyeŋ. Irke megenya det kurun haŋ gayen humga kuŋ hubu henayiŋ.

¹¹ Be, det kurun gobe gwaha mat hubu henayiŋ geb, deŋbe daha tinayiŋ? Deŋbe mata huwak Al Kurun palap irtek mata goyen po teŋ hinayiŋ.

¹² Deŋbe Al Kurun beŋ megenya naŋkiŋya

kumga tiyyen nalu funan goyen goke doyan henya nalu goyen bindere wer ird ird nin kurut yen henyabe Al Kurun palap irtek mata huwak goyen po ten hinayin. Nalu funan goyenterbe nanqinbe humga kun pasi hiyyen. Irde bana gon nin det tumnan kak gore yirke fe yara henayin. ¹³Goyenpoga nenbe Al Kurun belen nen hitte bin tiyyin goyen taren po tanarde nenbe nanqinya megenya gergen wor po forok yiriyen goyen goke doyan hen hite. Nanqinya megenya gergen yiryen gobe Al Kurun dilinde al huwak henayin mar belen hitek gasunbe gogo.

¹⁴ Ningeb, kadne yago, den belen mata goyen forok yen yen ge doyan hen hanjen geb, mata bulun ma ten ultinde merem mon hen bitin kamke kadtiya awalikde hen hen ge kurut wor po yen hinayin. Irkeb gwaha ten hinayin goyen yen belen dinyen. ¹⁵ Irde Doyan Al Kuruninin belen nanqinya megenya gwamun yurd yurd goke bemel bemel ma ten hi gobe alya bereya yen hitte mulgan hen hen nin doyan nenbe gogo ten hi yen nurde hinayin. Ne dinen hime gabe kadne Pol wor Al Kurun belen dufay wukke unkeb gogo kan duniy. ¹⁶ Nalu funan nin asande kan hiyen kurun gobe ne belen dinen hime mere min unkuren goke po katin. Goyenbe mere kura asanminde han gobe bebak ten tenmin metenen geb, Al Kurunen mere kenkela ma nurde go hende sanin ma huwarde han marbe son hen kukuwam mat nurde hanjen. Mel gobe Al Kurunen mere hoyan wor gwahade po son nenbe Al Kurun belen bulun yirtek bana gon katen

hanÿen.

¹⁷ Niŋgeb, kadne yago, denbe saba gayen bikkeŋ nurde bebak titiŋ haŋ geb, keŋkela heŋ ga hinayiŋ. Gogab Al Kurunÿen saba walde haŋ mar bekeŋ epte ma iŋgogaha dirkebe tareŋ po huwardeb go ma katnayiŋ. ¹⁸ Niŋgeb Doyaŋ Al Kurunÿen bekeŋ bunineŋ dirde igiŋ igiŋ dird dird bana heŋbe Dumulgaŋ teŋ teŋ Al Yesu Kristu nurd uney yenyawa awalikde hinayiŋ. Irdeb go bana po heŋ meremiŋ gama ird ird matare par-guwak yara heŋ ga hinayiŋ. Deŋembe hanÿkaya kameya manan hugineŋ turunÿen yaŋ wor po hiyeŋ! Fudinde wor po.

**Al Kurunyen Mere Igin
The New Testament in the Gwahatike Language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tok ples Gwahatike long
Nuigini**

copyright © 2000 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Gwahatike

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-08-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 3 Mar 2023 from source files dated 9 Oct 2020

dbba218f-41f3-5f08-b0b6-2a7c919093ab